

ВЕСЕЛКА

ЗІСУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW

A CHILDREN'S MAGAZINE

РІК XXII

ВЕРЕСЕНЬ 1975

Ч. 9. (253)

МАМА — ШКОЛА

— Де ти, зайчику, стрибаєш
Чистим полем?

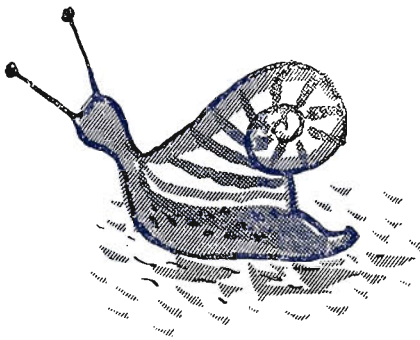
— Та хіба ти сам не знаєш?
Йду до школи!

— Вивірочко, стій, куди ти?
В сад Миколи?

— Ні, туди, куди всі діти —
Я — до школи!

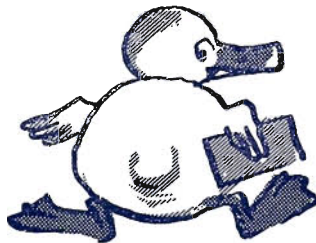
— Ти куди летити горобче,
Понад поле?

— Та ж до школи, милий хлопче,
Та ж до школи!

Навіть равлик, хоч повзе він
Так поволі,
Завтра зранку певно вже він
Буде в школі.

Катиківі вже не спиться —
Сну доволі,
Хоче з песиком учиться
Разом в школі.

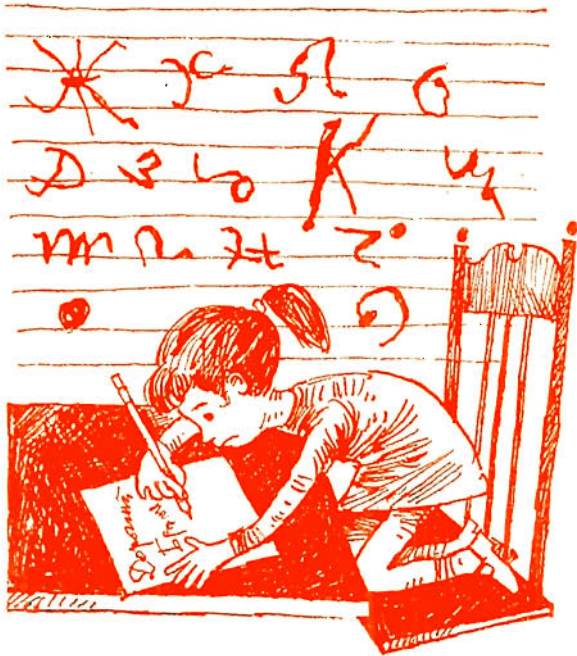
Із лісів, з полів, з галявин,
З гір і долів
Школярі надходять браві,
Всі до школи!

Відчиняється їм брама
Вже спроквола —
Всіх пригорне, наче мама,
Рідна школа!

ПЕРШИЙ ЛИСТ

(Ілюстрація Юрія Козака)

Дорогенький милий брате!

Буду перший лист писати не до Олі, не до Ксеньки, а до тебе, мій рідненький! В Рідній Школі щосуботи досить мала я роботи, та уже писати вмію. Ось пишу листа й радію. І пишу сама таки, хоч бувають помилки.

Часом ще виводять ручки, замість букв — закарлючки. З-під моїх виходить рук „ж” лабате, мов павук. Розламалось „х” надвоє, на лінійці не устоїть. „Л” горбатий має ніс, „о” — неначе м’яч, що тріс. „Р” і „з” хвости згубили. Згорбилося „б” без сили. „К” грубезне, мов дрючок, „ц” зламало свій гачок, „т” чотири має ніжки, „г” подібне до панчішки. „Н” зламало десь щабля, „і” — гармата, що стріля. Крапка, мов гарбуз, здорова, кома більша, як підкова. Букви без краси, без слави потребують всі направи...

Ти, мій братіку, не смійся — краще я навчусь, не бійся! В мене добра голова. Як повчусь ще з місяць-два, поладнаю букви всі: „н”, і „ж”, і „о” та й „і”. Глянеш з дива скажеш „ов!”.

А тепер бувай здоров! Цей листок тобі від Олі — перша кляса в Рідній Школі.

ЩОДНЯ В МЕНЕ ПРАЦІ ДОВОЛІ!

(Ілюстрація Едварда Козака)

Щодня в мене праці доволі:
Щодня я буваю у школі,
Книжок аж ніяк не боюся,
Всього, чого треба, учуся.

В кожнісіньку-кожну суботу
Я маю приємну роботу:
До рідної школи вчащаю,
Все рідне я пильно вивчаю.

Без примусу і без намови,
Учусь української мови,
Вже й трохи історії знаю
Далекого рідного краю.

Вже знаю про ріки і гори,
Дніпро і Дністер, Чорне море,
На мапі учусь показати,
Де Київ, де Львів, де Карпати.

І вдома мені не скучати —
Я маю книжки, щоб читати,
А в них і казки, і пригоди,
І мандри, і чари природи.

У кожну неділю і свято
Я їжджу із мамою, з татом
До церкви і щиро молюся
Так, як мене вчила матуся.

Не раз мені каже мій тато:
„Що добре, вивчай ти завзято,
До чесного серцем горнися,
А зло обминай, відвернися!”

МУСЯТЬ ДОБРЕ ЗНАТИ ДІТИ, ЯК ПО ВУЛИЦІ ХОДИТИ

Ось вам вулиця у місті,
Видно авт там може з двісті.
Подивіться лиш на брук —
Що за гамір, що за гук!
Мчаться авта і трамваї
У нестримному бігу,
Тролейбуси поспішають —
Тільки й чути: тру-у-у! гу-гу!
Тут, мій друже, уважай,
Бо потрапиш під трамвай —
**МУСЯТЬ ДОБРЕ ЗНАТИ ДІТИ,
ЯК ПО ВУЛИЦІ ХОДИТИ!**

Ось Галиночка до школи
Йде, не дивиться довкола,
Та й побігла через брук,
Де такий великий рух.
Не дивилась, не чекала —
Ледве-ледве не попала
Під великий амбулянс,
Що вперед, як вітер, мчавсь.
Та водій його спинив,
На Галинку насварив —
Віз він хворого в лічницю,
Тож затримка — не дрібниця...
**НЕ ГАЛЬМУЙ НА БРУЦІ РУХУ,
НЕ ХОДИ СЮДИ-ТУДИ,
А ЛИШЕ НА ПЕРЕХРЕСТІ
ВУЛИЦЮ ПЕРЕХОДИ!**

Вийшов наш Федько із хати
Та й давай м'яча ганяти.
М'ячик підлетів угору
Й стриб на хідника із двору.
Де не взявся з сусідства Стець,
До м'ячів копун-мистець,

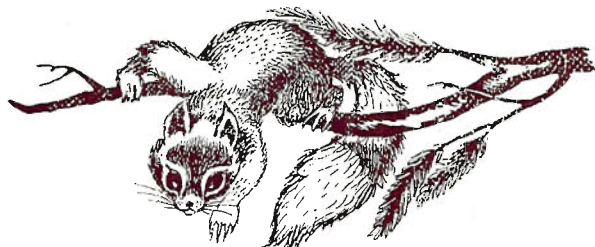
Вдарив раз із сил усіх
Так високо, як лиш міг.
І тоді той м'яч дугою
Пролетів над головою,
Впав під авто й тільки пах!..
Не допоможе ох ні ах!
Глиб Федько — усе дарма:
Лопнув м'яч, м'яча нема,
**ТОЖ НЕ БАВСЬ НА ХІДНИКУ,
ГРАЙСЬ НА ДВОРІ ЧИ В САДКУ!
РУХУ ЩОБ НЕ ГАЛЬМУВАТИ,
МУСЯТЬ ДІТИ ПАМ'ЯТАТИ:
ХТО НА ВУЛИЦІ ОБАЧНИЙ,
ЗОВСІМ ТАМ ЙОМУ НЕ ЛЯЧНО!**

1. Йди собі спокійним кроком
Тротуаром, правим боком,
2. А на розі зупинись
І на світло подивись:
Як зелене — можеш ти
На той бік собі іти,
Як червоне — не іди,
На зелене підожди.
3. Лиш в зеленому садочку
Діти бавляться в пісочку,
По дорозі не гасають,
Цілі руки й ноги мають.

Брук — вимощена камінням, цементом чи асфальтом вулиця (pavement); водій — шофер (driver); насварити(ся) на кого — to reproach; затримка — stop; лічниця — лікарня, шпиталь; перехрестя або перехресток (вулиця) — crossing, cross-way; копун — kicker; лопнути — to burst, to break; обачний — обережний — cautious).

ЛИСИЧКА СЕСТРИЧКА

57. ЛИСИЦЯ І БІЛКА

Люта-прелюта залізла лисичка у свою нору, сидить там і наче нічого не чує. Довго ще білочка висмівала лисичку, аж поки вся лісова компанія не зголодніла та й не розійшлася.

Тоді лисичка твердо порішила покарати брехунку. Вийшла вона з своєї нори та й простяглася під деревом, що по ньому звичайно білочка плигала. Скоро вона й застрибала по тому дереві та й углянула лисичку.

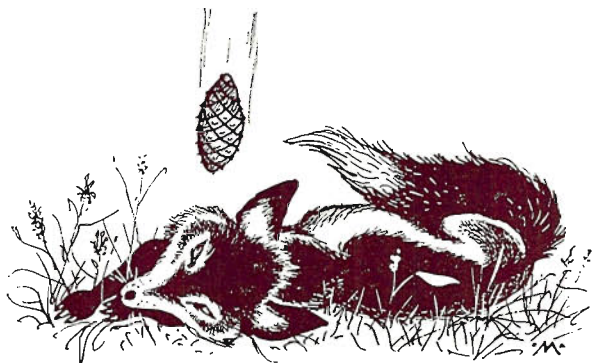
— Хитра-мудра, глечика втопила, ворону зловила! Оскому дістала, рака перегнала!

А лисичка лежить, як мертва.

— Ах, ти погань безхвоста! Вороняче опудало! Ракові кліщі! — не вгаває білочка.

А лисичка не ворухнеться. Вона знала, що білочка зроду дуже цікава і з цікавості підійде до неї. Справді, скочила вона з дерева на землю, пробігла недалеко від лисички та й знову на дерево. А та все так само — не ворухнеться!

Білочка була страшенно зацікавлена, що таке з лисичкою. Невже мертва? Повисла над нею на гілочці, шишкою кинула в голову — а та не поворухиться й не дихне. Білочка не могла здержати своєї цікавоти і забула всяку обережність. Скочила з галузки на землю вже біля самої лисички. А лисичка підскочила, як пружина, та хап білочку в зуби! Білочка тільки писнула.

58. ЛИСИЧКА І ЗАЙЧИК

Збулася лисичка ще одного досадливого ворога. Але вона знала, що ворогів у неї лишилося ще багато. Вона хитра й лукава, всіх обманує й кривдить. Тому ніхто її не любить, ніхто не помилює, а всі її ненавидять і лише радіють, коли що лихе з нею трапиться.

Особливо не злюбили її після того, як повелася вона так невдячно із зайчиком. А діло малося так:

Раз лисичка, плигаючи через тин, заскалила ногу. Скалка zostалася в нозі, нога спухла й дуже боліла. Лисичка скакала на трьох ногах, стогнала та охкала від болю і була голодна, бо з слабкою ногою трудно полювати.

Штикульгає вона раз по лісу, а назустріч виходить зайчик.

— Зайчику-голубчику, — каже йому, — вийми мені скалку з ноги, бо пропадаю.

Зайчик прикляк до землі, оглянув ногу, стиснув гострими зубками кінець скалки та й витяг її з ноги.

Лисиці зразу ж легше стало. Але, замість подяки, кинулася вона на зайчика:

— Ах ти сякий-такий! Потяг скалку так, що мало я не пропала з болю. От я тобі!

Та й загризла бідного зайчика.

59. ЛИСИЦЯ І ХОВРАХ

Ще більше не злюбили лисички в лісі.

Пробувала вона перед своїми лісовими сусідами показатися кращою та луччою, але їй не вірили, бо знали, що вона не щира, не правдива: каже одно, а робить друге, щось зовсім інше.

Пригадала лисичка, як раз вона, неголодна бувши, хотіла придобритись до ховрашка, а небіжчиця білочка підслухала їх розмову та й розголосила по всьому лісі.

От, як розповідала про це білочка:

— Куди це ти, кумасенько, біжиш? —
Гука ховрах, — ні на що не глядиш?
А та йому: — Як кумові своєму
Скажу тобі усе по дружбі.
Оце я, бач, була на службі —
Наставили мене суддею до курей.
Я їх кохала, як дітей;
Всьому порядок подавала;
І не доїм, і не досплю:
Усе, було, труджусь, роблю,
Аж з тіла спала.
Всі добрість бачили мою,
Бо всі жили, як у раю,
Ні з кого я не брала ні пір'їнки.
А що ж за це куми твої?

З очей прогнали! Боже мій!
За що, про що і за які учинки?
— А що ж, кумасенько моя, —
Ховрах мовляє так лисичі, —
Був гріх: частенько бачив я
У тебе пір'ячко на пиці...

Пригадала це лисичка та аж зубами заскреготіла. Скільки сміху було по лісі від тої байки!

— Гляди ж, ховрашку! — каже вона. — Я тобі колись віддячу.

60. ХОВРАШКОВА ПОКУТА

Іде вона попри ховрашкову нору, а ховрах на своєму горбику над ногою на задніх лапках сидить і на сонечку вигрівається. Побачив лисичку обережний ховрашок і гульк до себе в нору! „Безпечніше, — думає собі, — з лукавою кумою не заходитись”. Заліз у нору, та одним оком все ж таки наглядає за лисичкою. А лисичка спокійнесенько йде собі у другий бік у кущі, наче й не помічає кума. Та лиш увійшла в кущі, зараз кущами кинулась назад та й вибігла до ховрашкового горбочка — з другого боку.

Виждавши якийсь час і не бачачи лисички, ховрашок подумав, що небезпеки вже немає та й знову вилізає з нори на сонечко погрітись. А лисичка хап його ззаду за потилицю!

Так не минулося ховрашкові за його гостре, хоч і правдиве, слово.

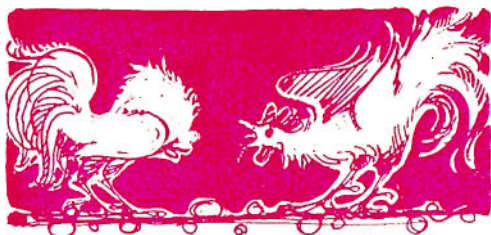
(Продовження буде)

Пояснення-словничок: плігати, стрибати — скакати (to jump, to leap, to spring, to hop); оскома — неприємне больове відчуття на зубах після спожиття чогось кислого, або терпкого (setting on the edge of teeth); дістати оскому... на щось — забажати чогось (to desire a thing ardently); опудало, опуд — страхопуд, подoba людської постаті з накинутого на хрестовину або начиненого соломом старого одягу, яку ставлять у садках і на городах, щоб відстрашити птахів (scarecrow, bugbear); шишка — cone, fir-cone; тин — пліт, огорожа (fence); штикульгати — налягати на ногу (to limp); ховрашок, ховрах — тварина з родини гризунів (gopher); гульк — тут: швидко втекти; потилиця — задня частина голови (back of the head).

СКОРОГОВІРКИ

Півень піяв пів дня,
Кликав друга півня.
І пропіяв пів дня,
Не докликавсь півня.

Качка з качкою за качку
Почали качачу драчку.
Не оставили у драчці
Ні пера на бідній качці.

Крокодип з'їв крокодипа.
Крокодиляча в нім сипа!
Потім інші крокодипи
Крокодипа сирокодипи.

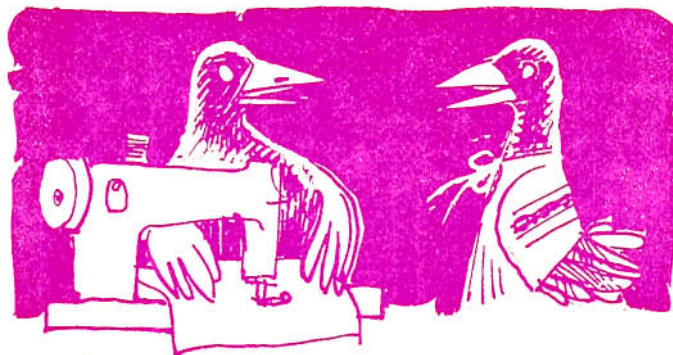
ДОЛЯ МАЛИХ

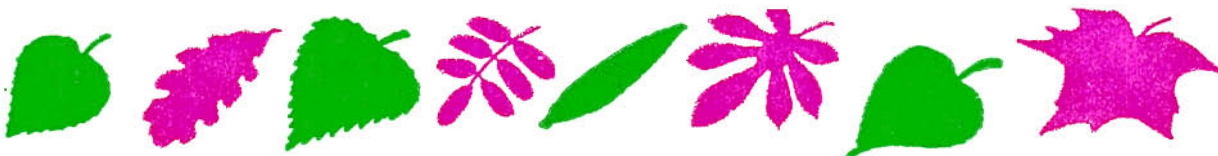
Тихо
в тиші
шепчуть
миші:
– Будьмо, миші,
тихо
в тиші.
Хтось
чатує
і
не дише...

БІДНА СОРОКА Й СОРОК СОРОК

Сорока сороці сорочечку шипа
І сумно сороці таке говорила:
– Я сорок ушила сусідським сорокам,
Сама ж без сорочечки, бідна сорока.

Зібралось сорок сорок на топоці
І вшили сорочечку бідній сороці.
Раділа сорока й сороки раділи,
Знялись і в сорочечках всі попетіли.

ГОЦА ДРАЛА

Їжак з лісу втік на поле:
— Я боюся йти до школи!..

Гірко плаче Зайчик Трусь:
— Школи дуже я боюсь!..

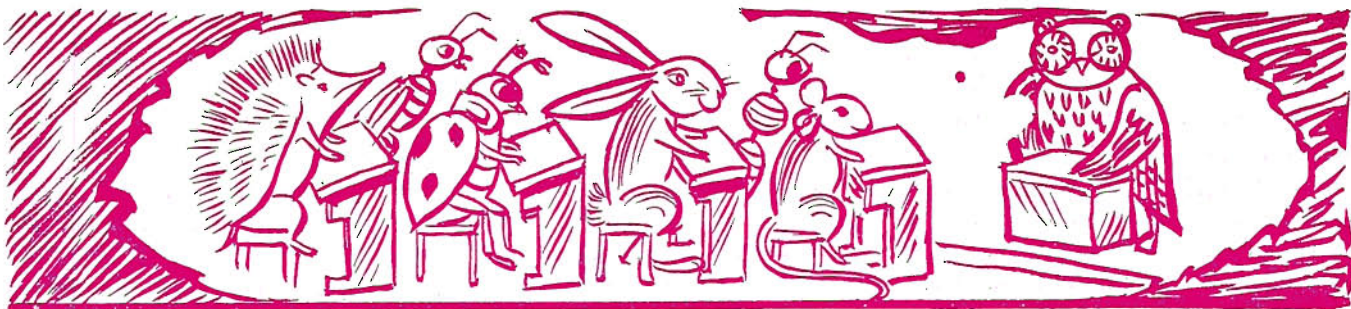
Влізло жабеня під прутик:
Ой, у школі страшно бути!..

Хрущик хлипає: — Ніколи
Не ходитиму до школи!..

Гоца Драла добре дбала,
Боягузів всіх збрала.

— Ви не бійтеся, малятка!
Школа — то весела хатка!

— От, ходіть зі мною ви
До учительки Сови!

А Сова — Здорові, дітки!
Розкажіть, хто ви та й звідки.

Сядьте на лавки, будь ласка,
На початок буде казка.

— Гей, яка ж хороша казка! —
Обізвалася мурашка.

— Гей, як весело у школі! —
Каже Трусь, що жив на полі.

Всі малятка засміялись,
Школи більше не боялись.

ХАРАКТЕРНИК ІЗ СІЧІ

(Історична казка)

2. ХАРАКТЕРНИК ДОЛУТ І ВОВКИ-СІРОМАНЦІ

Долут поволі почав звикати на Січі. Змужнів, розрісся, мов дуб. Товариші-запорожці дуже шанували його за незвичайну силу й відвагу. Найтяжчі справи та доручення кошового виконував Долут радо та охоче. Ніколи не мав спокою, шибав собою на всі сторони по степах, а не раз заганнявся до самого Перекопу.

Та ще не показував Долут своєї характерницької сили. Про неї довідалися запорожці щойно в битві з татарами.

Рознеслася несподівано вістка, що татари рушили цілою ордою на Україну: вже вийшли з Перекопу й розбігаються за ясиrom та худобою по селах. Запорожці кинулися готуватися до відсічі, щоб захищати людські оселі від грабежу та насильства.

Одне тільки дивувало запорожців: Долут десь подівся, пропав, наче камінь у воду. Ніде не могли його знайти — ні на дніпрових островах, ні в паланках. Та годі було марнувати час на розшуки, коли ворог близько. Не дармував бо і хан татарський, якому Запоріжжя було, як сіль в оці. Він то наважився за всяку ціну розбити оте „осине гніздо”, що йому спокою не давало. Поволі підходив з ордою щораз ближче дніпрових порогів.

Але й козацтво в піжмурки не гралося, готуючись до кривавої розправи. Темними ночами перепливало низове братство з Січі на береги Дніпра-Славути, ховалося в комишах і ждало наказу. Всі вони твердо собі поклали козацьку честь гідно боронити і Матку-Вітчизну в бою захищати.

Довго не треба було ждати. З криком „Аллах! Аллах!” кинулися татари великою силою на запорожців. Почалася завзята, жаклива січа. Гукнули самопали, заграли козацькі гаківниці, татарські лучники засипали стрілами все бойовище. Здавалося, що навіть сірі хмари насупилися, а ясний день накритися чорним накривалом. І стало сумно і страшно від того.

Враз на степовій могилі показалася велетенська тінь. Мов з-під землі виринув кремезний козарлюга з шаблюкою в руці. Випростався, повів очима довкола і крикнув грімким голосом:

— Пугу, пугу! Його милість пан кошовий гідно почав, а ми закінчимо! Тож будьте терпеливі, козаки-молодці. Чекайте!

Характерник Долут зійшов з могили і зник

у сумерках, немов би його взагалі тут не було.

А татарва лютувала й підсувалася під саму Січ Запорізьку. Не знала, що характерник Долут недалеко і тільки очима стежить, думає-гадає, що робити має.

Татарва зупинилась, може лагодилась відпочити, бо стала шатра розкидати. Але характерник Долут на все свою увагу мав, вийшов на бойовисько і слухає: десь недалеко таке виття зчинилось, аж стогін степами покотився. Він усміхнувся, плеснув у долоні й наказав козакам широкою лавою розбігатись і прямувати до берегів Дніпра-Славути. Правда, ніхто не міг збагнути, що Долут затіває, але незабаром усі зрозуміли й жакнулися від того дива.

Несподівано на бойовиську з'явилися великі тічні вовків-сіроманців, що зачули кров і татарські трупи. Узявся характерник Долут з своїми товаришами до діла: погнали вони вовків-сіроманців наперед себе просто на татарський обоз. Не

зчулися татари, як пекельне виття вовків-сіроманців наповнило весь їх обоз. Зі страху татари не знали, що робити і де рятунку собі шукати. Насилу захищали себе від гострих вовчих зубів, але не зуміли встояти перед свіжими лавами запорожців.

Татари, мов божевільні, кричали „чари, чари, чари” й кинулися втікати. Так і закінчився бій запорожців з татарами. Хитрий і розважний характерник Долут знову показав, що нікому з ним рівнятися.

Раділи теж козаки-молодці перемогою над татарами. Хотіли Долута гідно привітати й свою вдячність славному лицареві показати, та не зуміли його відшукати.

Характерник Долут знову зник.

3. МУРЗА З ПЕРЕКОПУ

Погром татар дуже засмутив кримського хана. З люті і гніву не знав він, що робити. Стривожені беї та аги уникали ханового погляду й розмови з ними.

Татари дізналися про дивну силу характерника Долута. Татарки-матері в аулах і уласах, почали страшити ним своїх нечемних діток. Дивні поголоски ходили про нього, і тяжко було це стерпіти кримському ханові. Тяжко було йому погодитися з думкою, що хтось має більшу силу за нього, а ще до того невірний, негідний гявур!

Тож скликає хан раду в своєму палаці й каже:

— Гей, ви мої мурзи, беї та аги! Не можна довше терпіти зневаги від проклятих гявурів! Чи нема між вами преславного лицаря над усіма лицарями, що покінчив би раз назавжди з отим характерником Долутом із Запорізької Січі? Годі, годі довше нам терпіти!

Мурзи мовчать, беї та аги тільки головами похитують, а всі разом шепочуть: Аллах! Аллах акбар! Аллах акбар!

Розгнівався його милість хан татарський, схопивсь, почав лаятись і кричати:

— То таких лицарів має син сонця й місяця! Гетьте з моїх очей! Ви боягузи! Не буде в мене милосердя ні до вас, ні до жінок ваших і дітей ваших!

Хан узяв шовкову петлю і наказав покликати найстаршого мурзу.

Прибійна сторожа побігла аж на Перекоп і привела мурзу. Переляканий мурза впав до ніг його ханської милости й почав просити ласки:

— Прости мені! — шептав стривожений мурза. — Не знаю, чим я провинився, чим розгнівив свого добродія!

Та хан не слухав улесливих слів мурзи, а чимскоріше подав йому шовкову петлю.

— Ось тобі, мурзо, дарунок від мене! Можеш його повернути тільки тоді, як проклятого гявура, характерника з Січі, на світі не буде. Так вибирай, котре тобі життя цінніше, дорожче — його чи твоє?

Знав татарський хан, кому важне й нелегке діло можна доручити. Бо грізний був той мурза Ібрагім з Перекопу. Бував він в Україні не раз і не двічі, знав козацькі звичаї, знав козацьку мову, а відваги теж йому не бракувало. Його мати була туркеня, він удався в матір, тож не дуже був схожий на татарина. Все ж таки недовіряв своїм силам і своїй хитрості. Останній погром татар сильно захитав його віру в перемогу на гявурами. Тому заговорив він покірним голосом:

— Сину сонця й місяця, тіне Аллаха і його пророка Мохаммеда! Ти знаєш, що я не боюся козацької сили. Та не легка справа, яку ти мені доручаєш! Бо той Долут — не звичайний собі козак. Це слуга шайтана, він знається навіть з вовками-сіроманцями. Ти ж знаєш, яка страшна була наша поразка. Та не в цьому все лихо. Він дужчий за всю Січ Запорізьку, ба не береться його ні куля, ні стріла, ні вогонь, ні вода!

Хан ворухнувся нетерпеливо, глянув сердито й каже:

— А все ж він слабший від Аллаха і його пророка Мохаммеда. Жадного виправдання від тебе не приймаю. Мусиш принести мені голову характерника! Вибирай, що краще — його голова або ... твоя!

Сумний мурза спустив униз голову, покловився своєму володареві до самої землі й сказав:

— Твоя воля — для мене наказ, могутній володарю! Все зроблю, що буде в моїй силі. Тільки скажи мені, владарю мого життя і смерті, яка нагорода чекає мене за цю послугу.

— Зроблю тебе першим везиром в моєму уряді, дам тобі найкращу палату в Бахчисарай і сотні слуг-невільників.

— Аллах акбар! Аллах акбар! — заговорив у покорі мурза і позадкував навколішка аж до виходу з кімнати. Тоді чимдуж помчавсь у свій аул та почав готуватися до далекої дороги в Україну.

(Продовження буде)

Пояснення-словничок: шибати — кидатися на всі боки, бути в безнастанному русі; ясир — схоплені татарами в неволю християнські люди (бранці); паланка — укріплена козацька оселя в степу (small kozak fortification); також осідок командуючого козацького старшини; гратися у піжмурки — гра-забава, в якій один учасник має зав'язані очі; тут: не витрачати часу на марне; комиш — очерет, висока водяна, або болотяна рослина (reed); самопал — рушниця, мушкет (muskett); гаківниця — довга, важка козацька рушниця з гаком на прикладі (кольбі) — long rifle, gun; затівати — задумувати, заплінувати (to have in mind); тічня, тічка — гурт вовків (pack of wolves); сіроманець — народна назва вовка від сірої масти його шерсті (grey wolf); аул — татарська оселя; улус — татарське село або табір; великий везир — найвищий урядовець у магомеданських країнах, по-теперішньому прем'єр і начальний вождь війська; мурза — назва татарина шляхетського роду (nobleman); бей — титул татарського урядовця середнього рангу (rang' — rank); ага — урядовець або військовий старшина молодшого рангу; г'явур — „собака”, так погіршливо називали колись турки й татари кожного, хто не був їхньої віри; Аллах — по-мохамеданськи Бог; петля — шовкову петлю зі шнуром давали татарські й турецькі володарі тим, кого засуджували на смерть (самогубство); тут хан дає мурзі петлю як остерогу (warning), що або виконає ханів наказ, або муситиме відібрати собі життя; шайтан — чорт; поразка — defeat; Бахчисарай — столицне місто татарської держави в Криму; Перекоп — вузька смуга землі, перешийок (neck of land), що поєднує Кримський півострів з землями південної України.

МОЛОДА СІЧ

Неозорі степи України,
Чарівливі Дніпра береги —
Синя хвиля за хвилею рине
Крізь розлогі квітчані луги.

Там то Січ Запорізька стояла,
Мов орлине гніздо серед скель,
Ворогам-хижакам не давала
Українських топтати осель.

Хто кохав Рідний край до загину,
Мав у серці синівську любов,
Той на Січ в злу і добру годину
Батьківщині служити ішов.

І козацька озброєна лава
Рідний Край берегла день і ніч —
І світами котилася слава
Про стару Запорізьку Січ.

Так і ми, славних предків унуки,
Як бувало на Січі отій,
Своє серце, і розум, і руки
Віддамо Батьківщині святій.

І з далекого світу, з-за моря,
Полум'яну пошлем їй любов,
Щоб по муках неволі і горя
Україна всімхнулася знов.

Р. З.

ЩО ЧИТАТИ?

„ПІСНЯ ПРО ЧЕРВОНУ КАЛИНУ”

Минає 60 років від того часу, коли в боях I-ої світової війни брала участь військова частина під назвою „Українські Січові Стрільці” (скорочено УСС). Старші читачі „Веселки” напевно знають дещо про це перше новітнє українське військо, що билосся за українську справу ще раніше, ніж почала творитися українська держава. Тепер є нагода докладніше ознайомитися з історією цього війська, бо ось недавно вийшла друком книжка для молоді п. з. „Пісня про червону калину” (Нью Йорк 1974). Її автор, Б. Ж. Олексин, колишній сотник УСС, розповідає про те, як прийшло до створення стрілецької організації, а далі про участь її членів-воєнків у світовій війні, спочатку по стороні Австрії проти царської Росії, а далі в рядах війська Української Держави. Книжка написана приступно й цікаво, багато фотознітків допомагають читачеві перенестися духом і уявою в ті часи, коли українська молодь добровільно і з захопленням вступала в ряди рідного війська, щоб вибороти волю своєму народові.

СКІЛЬКИ ЇХ?

Їдуть в подорож за місто
Де повітря свіже, чисте,
Тато,
Мама
І бабуса,
Ромко,
Ніна
І Мартуся,
І мала дволітня Галя,
І біленька киця Краля.

А у киці котенята —
Три малі клубочки,
Треба їх також забрати:
Кожне їхать хоче.

Їде песик,
Зветься Другом.
Чи ж його лишати?
Їдуть в клітці
Дві пануги —
Всі місця зайнято...

Порахуйте,
Скільки їх

Їде автом
Всіх?

Дмитро ЧУБ

ПОЇЗД

З ярка в ярк гадюкою
Біжить поїзд, постукує,
Від станції до станції
Гучним гудком вітається.

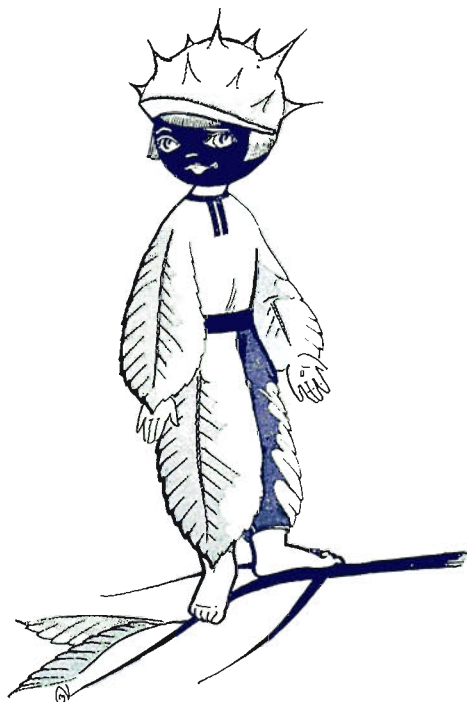
А дим над ним клубочиться,
Вітер війне-поточиться,
Розвіється, розмелється,
Понад ланом розстелється.

Поїзд стане, відпочине
Та й ізнов у далеч синю
Через поле, через ліс
Чути гомін від коліс.

КАШТАН

(Ілюстрація авторки)

Я каштан,
Тількищо я проснувся,
Розбудила мене мама-Осінь,
У жупан
Злотолистий вдягнувся,
Тільки ніжки осталися босі.
Не знайти
Між гіллям чобіток,
А у пальчики зимно, ой ненько!
Скочу вниз
До громадки діток,
Може хто заховає в кишенюку.

Каштан — chestnut; злотолистий — тут: золотавого кольору (auburn).

К. ПЕРЕЛІСНА

БАБУСЯ І ДІДУСЬ

І бабуся і дідусь
Зовсім вже старенькі,
І у хаті і в саду
Ходять помаленьку.
Хоч бува бурчать вони
На сестру й на мене,
Так у них зате завжди
Ласощі в кишені.

З ДИТЯЧОГО ЖИТТЯ

ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ В ШКОЛІ СВ. ЮРА В НЬЮ ЙОРКУ

Концерт у честь Тараса Шевченка для дітей і їхніх батьків відбувся 25-го березня ц. р. в шкільній аудиторії. Кожна класа підготувала до програми концерту якийсь вірш Т. Шевченка, або пісню до слів поета. Дітей від садочка до третьої класи підготувала пані А. Книш, а вищі класи пан І. Близняк. Шоста класа, до якої я ходжу, декламувала вірш „Мені однаково...” і співала пісню „Реве та стогне...”

Діти третьої класи грали на інструментах мелодії до віршів Т. Шевченка „Садок вишневий” і „Ой, одна я, одна”. Цю точку підготувала пані Л. Андрусишин.

У програмі були також виступи окремих учнів, що грали на бандурах і на фортепіано.

Концерт почався співом Шевченкового „Заповіту”, а закінчився відспіванням національного гімну.

Уляна Кекіш,
Учениця шостої класи школи св. Юра

На світлині група бандуристів, що взяли участь у концерті: Олесь Фурда, Дарка Лещук, Світлана Войціцька, Оксана Куровицька.

Групову деклямацію виконали учні шостої класи, що їх бачите на світлині.

ДІТИ ПРО ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР КАТЕРИНИ ПЕРЕЛІСНОЇ В ЧІКАГО

(Витяг із домашнього завдання)

П'ятого квітня 1975 року в школі українознавства при парафії св. Володимира в Чикаго відбувся вечір для вшанування дитячої письменниці — Катерини Перелісної. Пані Леся Кочман, заступниця директора, привітала присутніх і відкрила свято. Потім пані Галина Грушецька, учителька 1-ої класи, прочитала доповідь про К. Перелісну.

Олеся Коновал

Катерина Перелісна — дитяча письменниця. Вона пише для дітей казки, п'єси і багато, багато віршиків.

Неля Яськевич

Катерина Перелісна пише вірші й п'єси для дітей більше як п'ятдесят років.

Леся Смоляк

В залі було багато дітей, бо до нас прийшли учні з школи українознавства при „Учительській громаді”.

Тарас Руденко

Учні першої і другої класи декламували вірші про весну й усякі пригоди, цікаві для дітей. Дитячі убрання були дуже гарні й цікаві.

Наталка Ярецько

Я була заповідачем. Найперше привітала пані Перелісну її віршиком „Пролісок”, а тоді хор заспівав три пісні. Ми співали добре, але ніхто не усміхався, як нам казали. Після того діти декламували вірші пані Перелісної.

Орина Грушецька

Потім я та інші малі діти виступали в маленькій опері „Листоноша”. Я була листоноша-білка. Мені ця роль дуже подобалася. Думаю, що ця опера принесла радість і пані Перелісній. Ми довго готувалися до цієї опери. Мені не дуже хотілося їздити на проби, але мені дуже подобалося, коли всі говорили, що я дуже добре грала.

Наша зала дуже гарно виглядала з намальованими картинками з різних казок пані Перелісної.

Я рада, що пані Перелісна приїхала до Чикаго і ми мали цю імпрезу для неї. Вона ціле своє життя пише для дітей і як хто не знав про неї, то тепер всі будуть знати, що вона є українська дитяча письменниця.

Світлана Кочман

Наприкінці програми письменниця вийшла на сцену й розказала нам свою казочку. Вона так гарно розказувала, що всі слухали з великою цікавістю. Двоє учнів із школи Українознавства при „Учительській громаді” висловило віршиком свою подяку пані Перелісній і подарувало їй китицю квітів.

Наталка Ярецько

Пані Перелісна дуже добра письменниця. Найбільше мені подобається її казка „Три правди”.

Леся Смоляк

Мені цей день дуже подобався, бо я брала участь і могла бачити пані Перелісну

Ліза Трутовська

Ми гарно провели час і радо зустрічали нашу письменницю Катерину Перелісну.

Людмила Ванжула

К. Перелісна і Р. Завадович на літературному вечорі в Чикаго

Дитячий хор 1-5 клас на літературному вечорі К. Перелісної в Чикаго

К. Перелісна в дитячому садку 29-го Відділу США в Чикаго

БОГДАН-СИЧОВИЙ СТІЛЕЦЬ

BOHDAN-SICHOVY STRILETS

ІСТОРИЧНА КАЗКА
UKRAINIAN TALE

РОЗДІЛ XVIII: ПІДЗЕМНИЙ ХІД

CHAPTER XVIII: UNDERGROUND PASSAGE

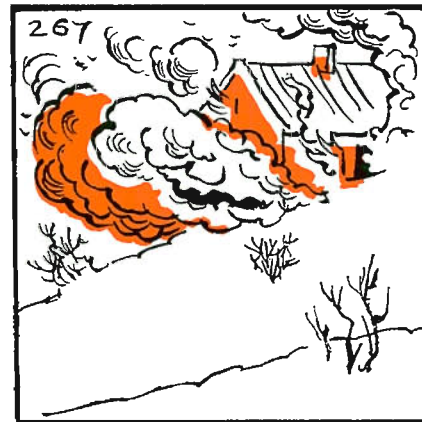
Закипів бій.

The battle started.

Червоний солдат підкрався яром і кинув на домок запальну гранату.

A Red soldier sneaked up through the gully and tossed a granade at the house.

Домик цвинтарного сторожа загорівся.

The house of the cemetery guard caught fire.

Коли пожежа погасла, червоні почали добуватися до льоху.

After the fire had died, the Reds made their way into the basement.

Льох був повний диму, але людських тіл ніде не було видно.

The basement was full of smoke, but there were no corpses.

Червоні не здогадалися, що оборонці завчасу перейшли підземним ходом до гробниці.

The Reds did not realize that the defenders had managed to escape to the grave through the underground passage.

(Кінець вісімнадцятого розділу)
(The end of the chapter 18th)